

**ผลกระทบ ทักษะ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
Impact Attitude , Comprehension of Personal Income Tax Benefits
To Personal Income Tax Planning**

ธัญชนก ขุนชำนาญ

Tunchanok Khunchumnan

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

MBA Program in Accounting, Ramkhamhaeng University

นักศึกษาปริญญาโท

Master Student

E-mail : 6614991054@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลกระทบ ทักษะ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เคยยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ร้อยละ, ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสรุปผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติเชิงอนุมาน ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1)ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-42 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด สายงานที่ทำเป็นงานด้านบัญชีและการเงิน มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 300,000 บาทต่อปี 2)ทักษะ มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ส่วนความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านความรู้ ด้านการประเมินค่ามีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผลการวิจัยนี้เสนอแนะว่า หน่วยงานภาษีควรพัฒนาโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้ฯ เพื่อใช้ช่วยคำนวณการวางแผนภาษีแก่ประชาชน

คำสำคัญ : ทักษะ, ความเข้าใจ, การวางแผนภาษี

ABSTRACT

The main objective of this research is to study the impact attitude, and comprehension of personal income tax benefits to personal income tax planning. The sample group used in the research is 400 people who have submitted personal income tax forms in Bangkok. Data analysis used descriptive statistics such as percentage. Mean and standard deviation were used to summarize the survey results from the sample group and inferential statistics were used to test the hypothesis, including multiple regression analysis. The research results found that: 1) Most of the respondents were female, aged 26-42 years, had a bachelor's degree, were single, worked in accounting and finance, and had an average income of less than 300,000 baht per year. 2) Attitude affects personal income tax planning. comprehension of personal income tax benefits, knowledge and evaluation affect personal income tax planning. This research suggests that tax authorities should develop programs or applications that collect personal information, publicize and provide knowledge on income tax benefits to help calculate tax planning for the public.

Keywords: Attitude, Comprehension, Tax planning

บทนำ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดเป็นภาษีทางตรง คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลธรรมดาทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเจ้าของกิจการหรือธุรกิจอะไร ก็ตามแต่ที่มีตัวเองเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว จะเข้าข่ายอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษีประเภทนี้โดยปกติ (ดวงพร เพชรคง, 2560) หลักการจัดเก็บภาษีบุคคลธรรมดาจะเก็บจากรายได้อื่นๆ มาจากน้ำพักน้ำแรงจากการทำงาน หรือเก็บจากทรัพย์สินที่บุคคลนำไปสร้างรายได้เป็นสำคัญ โดยรายได้ทั้งหมดถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นจะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นภาษีทางตรง ผู้มีเงินได้ไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ใช้วิธีให้ผู้มีเงินได้เป็นผู้มีหน้าที่ประเมินเงินได้ของตนเองตลอดทั้งปี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด เหลือเป็นเงินได้สุทธิ มาคำนวณภาษี หากผู้มีเงินได้คำนวณภาษีไม่ถูกต้องหรือละเลยการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ จะต้องเสียค่าปรับหรือเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย

จากสถิติการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครช่วงปีภาษี 2563-2566 พบว่ามีปริมาณการยื่นแบบเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.45 มีภาษีที่ชำระพร้อมแบบเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.04 จึงเห็นว่าผู้มีหน้าที่เสีย

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในกรุงเทพมหานครได้เริ่มมีการวางแผนภาษีมากขึ้น ฉะนั้น การเรียนรู้ทำความเข้าใจสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาก็จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้มีเงินได้สามารถประหยัดภาษีได้ถูกต้องตามกฎหมาย

ตารางที่ 1 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปี 2563-2566

ปีภาษี	จำนวนแบบ	อัตราเปลี่ยนแปลง (เทียบกับปี 2563)	ภาษีที่ชำระพร้อมแบบ (ล้านบาท)	อัตราเปลี่ยนแปลง
2563	2,529,901		11,106	
2564	2,521,180	-0.34%	11,132	0.23%
2565	2,678,777	5.88%	12,237	10.18%
2566	2,794,524	10.45%	12,222	10.04%

ที่มา : กรมสรรพากร จัดทำข้อมูล 20 กุมภาพันธ์ 2568

จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลกระทบ ทักษะคติ ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลกระทบ ทักษะคติ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทราบถึงผลกระทบ ทักษะคติ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะคติ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาน่าจะส่งผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะคติ

Rosenberg and Hovland (1960) ได้ให้ความหมายของ ทักษะคติ ไว้ว่า ทักษะคติ โดยปกติสามารถ นิยามได้ว่า เป็นการจูงใจต่อแนวโน้มในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเฉพาะเจาะจงกับสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประเภทหลัก คือ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรม”

1.กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การที่บุคคลหนึ่งมีความเชื่อ ความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีที่มาจากการรับรู้ผ่านประสบการณ์ที่เคยเจอ หรือรับรู้ผ่านสิ่งแวดล้อม เช่น ครอบครัว เพื่อน ซึ่งความเชื่อนี้มักขึ้นอยู่กับความเข้าใจของแต่ละบุคคล และอาจมีผลต่อพฤติกรรม

2.องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นอารมณ์และความรู้สึกของแต่ละบุคคล เช่น ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ในงานหรือสภาพแวดล้อมต่างๆเป็นความรู้สึกซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยหากบุคคลมีความรู้สึกด้านบวกแสดงถึงความชอบ แต่หากมีความรู้สึกด้านลบแสดงว่าไม่ชอบหรือไม่ต้องการ

3.องค์ประกอบด้านพฤติกรรม เป็นแนวโน้มพฤติกรรมที่จะแสดงถึงการกระทำ โดยอาจหมายถึงความตั้งใจที่จะกระทำ โดยแนวโน้มพฤติกรรมมีโอกาสทำให้เกิดพฤติกรรมจริง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เป็นตัวทำนายได้ดี แนวโน้มพฤติกรรมสามารถก่อตัวจาก องค์ประกอบกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและองค์ประกอบด้านความรู้สึก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเข้าใจ

ในการศึกษาเรื่องความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom,1956) มาใช้ ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นความสามารถด้านสมองเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด โดยความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาหรือพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย มี 6 ระดับ ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

1. ความรู้ ความสามารถในการเก็บรักษาประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการ เปรียบดังเทปบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถเปิดฟังหรือดูภาพเหล่านั้นได้เมื่อต้องการ

2. ความเข้าใจ เป็นความสามารถของบุคคลที่สามารถถ่ายทอดความรู้ แนวคิด โดยการอธิบายเป็นคำพูด เขียน ทาทาง สัญลักษณ์ เน้นการสื่อความหมายของสิ่งที่เรียนรู้มา โดยมีพฤติกรรมแสดงออก เช่น การแปลความหมาย การตีความ การขยายความ ในเรื่องหนึ่งๆเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. การนำความรู้ไปใช้ เป็นความสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ การแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้อง

5. การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงาน

ขึ้นใหม่ หรือ อาจจะเกิดความคิดในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบ หรือ แนวคิดใหม่

6. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสิน ดีราคา หรือ สรุปลเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม

ทฤษฎีการวางแผนภาษี

การวางแผนภาษี สมเดช โรจน์ศรีเสถียร(2550) กล่าวว่า เป็นการวางแผนเพื่อให้กิจการได้รับประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนให้ต่ำลงภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้องตามกฎหมายและเป็นการวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อป้องกันภาระที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของกิจการ และยังได้กล่าวเสริมอีกว่าการวางแผนภาษีไม่ใช่การหลบเลี่ยงภาษี(Tax Avoidance) หรือหนีภาษี(Tax Evasion)

พฤติกรรมกรวางแผนภาษี หมายถึง การกระทำการในการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเสียภาษีให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับตามกฎหมายภาษีอากร จนทำให้ผลการกระทำนั้นมีความถูกต้องครบถ้วน ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดและเกิดภาระภาษีน้อยที่สุดโดยไม่กระทำผิดกฎหมายอันจะก่อให้เกิดการถูกประเมินและตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายหลัง(สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ,2561)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจจากแบบสอบถาม (Question) เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non – Experimental research design) เป็นการศึกษาที่มีการศึกษาตามสภาพ เก็บข้อมูลจากสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่แล้วตามธรรมชาติไม่มี การเปลี่ยนแปลงหรือสร้างขึ้นใหม่ โดยเก็บข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูล ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว และการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทาง ด้านการศึกษางานวิจัย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม พบว่า ค่า IOC ของข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อคำถามทุกข้อครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และสามารถนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่เคยยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90/91 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทุกด้านมากกว่า 0.7 แสดงว่า ข้อคำถาม มีระดับความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่เคยยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งจากข้อมูลการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2566 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 พบว่า มีการยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90/91 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 2,794,524 แบบ (กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง, 2568) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากนั้นใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

(Convenient Sampling) และมีการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ที่ตอบแบบสอบถามจะต้องเคยยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครจึงจะแจกแบบสอบถาม โดยจะแจกแบบสอบถาม ทางช่องทางออนไลน์เป็นหลัก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ทำ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อปี
 - 1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ องค์กรประกอบทัศนคติ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. สถิติอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้
 1. วิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้เทคนิค Factor Analysis ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ องค์กรประกอบทัศนคติ จัดโครงสร้างในกลุ่มของตัวแปรได้ 3 องค์กรประกอบ ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดโครงสร้างในกลุ่มของตัวแปรได้ 6 องค์กรประกอบ และการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดโครงสร้างในกลุ่มของตัวแปรได้ 1 องค์กรประกอบ
 2. ศึกษาผลกระทบ ทัศนคติและความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะใช้การวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เคยยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 271 คน (คิดเป็นร้อยละ 29) ซึ่งมีอายุ 26-42 ปี จำนวน 174 คน (คิดเป็นร้อยละ 43.5) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 260 คน (คิดเป็นร้อยละ 65) มีสถานภาพโสด จำนวน 269 คน (คิดเป็นร้อยละ 67.3) สายงานที่ทำเป็นงานด้านบัญชีและการเงิน จำนวน 115 คน (คิดเป็นร้อยละ 28.7) มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 300,000 บาทต่อปี จำนวน 125 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.30)

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของ ทักษะคิด ที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ปัจจัย	b	Std.Error	Beta	t	Sig	F	Sig.
ค่าคงที่	.202	0.154		1.310	0.191	111.896	.000*
กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล	.215	.058	.189	3.721	0.000*		
ด้านความรู้สึกรู้	.119	.048	.102	2.474	0.014*		
ด้านพฤติกรรม	.076	.037	.088	2.035	0.043*		
ความรู้	.143	.047	.144	3.060	0.002*		
ความเข้าใจ	.006	.040	.007	.159	.874		
การนำไปใช้	-.064	.059	-.069	-1.090	.277		
การวิเคราะห์	.085	.054	.101	1.581	.115		
การสังเคราะห์	.008	.050	.009	.156	.876		
การประเมินค่า	.391	.045	.417	8.636	.000*		

$R = 0.849$, $R^2 = 0.721$, Adjusted R Square = 0.714, SEE = 0.458 , sig < 0.05

จากตารางการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระ จำนวน 5 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีผลสูงสุด คือ ด้านการประเมินค่า (Sig=.000, b=.391), ด้านองค์ประกอบกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล (Sig=.000, b=.215) ,ระดับความรู้ความเข้าใจ (Sig=.002, b=0.143), องค์ประกอบด้านความรู้สึกรู้ (Sig=.014, b=.119), องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Sig=.043, b=.076) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(R) เท่ากับ 0.849 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของ ทักษะคิด ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้ร้อยละ 72.10 ($R^2=0.721$) มีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.458 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$Y = 0.215$ (องค์ประกอบกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล) + 0.119 (องค์ประกอบด้านความรู้สึกรู้) + 0.076 (องค์ประกอบด้านพฤติกรรม) + 0.143 (ความรู้) + 0.391 (การประเมินค่า)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา ผลกระทบ ทักษะคิดและความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทำให้ทราบว่า 1) ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านการประเมินค่า มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.391 2) ทักษะคิด ด้านองค์ประกอบกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.215 3) ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านความรู้ มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.143 4) ทักษะคิด ด้านองค์ประกอบความรู้ลึก มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.119 และ 5) ทักษะคิด ด้านองค์ประกอบด้านพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.076 ตามลำดับ สมการพยากรณ์ชุดนี้ สามารถพยากรณ์ตัวแปรตาม คือ การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้ถึงร้อยละ 72.10

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากงานวิจัย พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามมีค่าถึงร้อยละ 72.10 นั้นจึงหมายความว่าตัวแปรอิสระเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีผลสูงสุด คือ ด้านการประเมินค่า ด้านองค์ประกอบกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล, ระดับความรู้ความเข้าใจ, องค์ประกอบด้านความรู้ลึก, องค์ประกอบด้านพฤติกรรม, ตามลำดับ ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ทางหน่วยงานได้พัฒนาโปรแกรมช่วยคำนวณการวางแผนภาษีในรูปแบบแอปพลิเคชัน หรือโปรแกรมจำลองการคำนวณในเว็บไซต์กรมสรรพากร เพื่อให้ผู้เสียภาษีในลองประเมินค่าภาษีที่ต้องชำระในแต่ละปี และพัฒนาข้อมูลสิทธิลดหย่อนส่วนตัวของแต่ละบุคคล เช่น ประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นต้น เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลให้ผู้มีเงินได้ใช้สิทธิลดหย่อนได้ครบถ้วนและถูกต้องตามกฎหมายภาษีต่อไป รวมถึงให้ความสำคัญในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเพียงสิทธิลดหย่อนโดยรวมเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเจาะจงสิทธิประโยชน์อื่นๆ เช่น สิทธิประกันชีวิตแบบบำนาญ สิทธิลดหย่อนกองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืน (Thai-ESG) เพื่อให้งานวิจัยได้ครอบคลุมแต่ละสิทธิมากยิ่งขึ้น

2. การนำกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ ควรปรับเปลี่ยนให้ตัวแปรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ขนิฐา นิลรัตน์นันท. (2567). ผลกระทบความรู้ในสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ที่มีต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 11(2), 308-309.
- ณัฐกานต์ นาเคิเทศ และ ฉันทิชา บัวศรี. (2563). ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 12, 108-109.
- ดวงพร เพชรคง. (2560). *ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- วรพร เปรมพาณิชย์กุล. (2566). มาตรการช่วยเหลือด้านภาษีจากภาครัฐกับพฤติกรรมการวางแผนภาษีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19ในประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 16(2), 192.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. (2561). *สุดยอดกลยุทธ์การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมนิติเพรส จำกัด.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2563). *หลักการตลาด*. นนทบุรี: บริษัท ธรรมสาร จำกัด
- Bloom, B.S. (Ed.). Engelhart, M.D., Furst, E.J., Hill, W.H., Krathwohl, D.R. (1956). *Taxonomy Of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain*. New York: David McKay Co Inc.
- Milton J. Rosenberg, Carl I. Hovland, William J. McGuire, Robert P. Abelson, Jack W. Brehm (1960). *Attitude Organization and Change: An Analysis of Consistency Among Attitude Components*. New Haven, Connecticut: Yale University Press.
- Shelter Blog. (2009, 2 มกราคม). *ทัศนคติ(Attitude)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568. จาก <https://phatrsa.blogspot .com/2010/01/attitude.html>